

IBILGAILUAK – Maila aurreratua

Prozedura irekiaren eta lehiaketaren bidezko esleipenaren bidez kontratatzeko ingurumen-irizpideak

OHARRA: Jasangarritasun Energetikoaren 4/2019 Legeak ezartzen duenez, euskal herri-administrazioek eskuratzen dituzten ibilgailuen % 100ek erregai alternatiboak erabili behar dituzte (justifikatutako kasuetan izan ezik). Legea betetzeko, erakunde kontratatzaileak energia alternatiboko ibilgailuak erosteko sortak definitzea gomendatzen da -orain dauden karga-aukeren eta aurreikusitako erabileren arabera- eta horietako bakoitzean ingurumen-irizpideak aplikatzea.

Ondoren, ibilgailuak erosteko edo alokatzeko oinarriko ingurumen-irizpideak eskaintzen dira:

- erregai alternatiboak (bioerregaiak, gas naturala eta/edo PGL),
- 40 km-tik beherako autonomia duten hibrido entxufagarriak (PHEV-), eta
- entxufagarriak ez diren hibridoak edo termikoak, gasolinazkoak edo dieselak, salbuespen gisa eros daitezkeenak.

Bikaintasun-mailan ibilgailu elektrikoentzako irizpideak jasotzen dira¹.

1. Kontratuaren xedea eta espezifikazioak

Kontratuaren xedea definitzeko –batez ere, eskuratuko diren ibilgailuen motorizazio mota–, ezinbestekoa da administrazio bakoitzaren benetako beharrianetara egokitzea, ziurtatuz azken erabakiak administrazioaren beharrian teknikoei erantzuten diela baina aldi berean ingurumen-inpaktu txikiena bermatzen duela.

Erabaki hori hartzeko, baliagarria izan daiteke Energiaren Euskal Erakundeak egindako gomendioak eta erregai alternatibo bakoitzaren alde onak eta txarrak laburbiltzeko taula kontsultatzea, helbide honetan:

<https://www.eve.eus/Actuaciones/Actuaciones/Administraciones.aspx#05>

¹ Ibilgailu tipologia hauek dira ibilgailu elektrikoak: ibilgailu elektriko hutsak (BEV), autonomia luzatukoak (REEV) edo/eta 40 kilometroko edo gehiagoko autonomia duten hibrido entxufagarriak (PHEV+).

1.1. Kontratuaren xedea

- Lizitazioa ibilgailuak erosteko baino ez bada, hau zehaztuko da:

1. koadroa

Kontratu honen xedea ingurumen-inpaktu negatibo txikiena sortzen duten ekipamendua eta ezaugarriak dauzkaten ibilgailuak erostea da.

- Lizitazioa ibilgailuak alokatzeko zerbitzurako bada (*renting edo leasing*) eta mantentze-lana enpresak berak egiten badu, berriz:

1. koadroa

Kontratu honen xedea honako ibilgailu hauek alokairu-erregimenean (*renting/leasing*) kontratatzea da: ingurumen-inpaktu negatiboak murrizten dituzten eta mantentze-lanak ingurumena ondoen errespetatzeko moduan egitea ahalbidetzen duten ezaugarriak dauzkatenak.

1.2. Derrigorrean bete behar diren espezifikazio teknikoak eta esleipenerako irizpideetan baloratzen diren espezifikazioak

1.2.1. Ibilgailuentzako irizpideak

2. koadroa

- Ibilgailuaren potentzia X-Y kW/CV tartearen barruan egongo da [ibilgailu motaren eta premien arabera potentzia definitu behar da, batez ere ibilgailu txiki eta ertainentzat, gairuzko joera baitago, eta horrek beharrezkoak ez diren kontsumo handiagoak dakartza]
- Ibilgailuak gutxienez A efizientzia energetikoa izan behar du, IDAEren efizientzia energetikoaren etiketaren arabera². Sailkapen hori "Espainian saltzen diren

²IDAEk emandako sailkapen horrez gain, Trafiko Zuzendaritza Nagusiak (DGT) ibilgailuen sailkapen berri bat onartu du, Airearen Kalitaterako eta Atmosfera babesteko 2013-2016 Plan Nazionalari erantzunez. Sailkapen horrek ibilgailurik garbienak Cero, Eco, C eta B gisa sailkatzen dituen ingurumen-bereizgarri batekin identifikatzea ahalbidetzen du (www.dgt.es); ez da nahastu behar hemen eskatzen den efizientzia energetikoaren sailkapenarekin.

turismo-ibilgailuen gidaliburua” argitalpenean aurki daiteke. Webgune honetan dago eskuragarri: <http://coches.idae.es/>.

- WLTP ibilgailuak homologatzeko testaren arabera, CO₂ isuri-mailak (g/km) ahalik eta txikienak izatea baloratuko da.

3. koadroa

- [Diesel ibilgailuen kasuan] Baloratuko da fabrikatzaileak ibilgailuaren funtzionamendu zuzenaren bermeak eskaintzea biodiesela % 9tik gorako portzentajeetan erabilia.
- [Gasolinazko ibilgailuen kasuan] Baloratuko da fabrikatzaileak ibilgailuaren funtzionamendu egokiaren bermeak eskaintzea bioetanolarekin, % 9tik gorako ehunekoetan.

4. koadroa

- Ibilgailuek ekipamendu hau izan behar dute:
 - Martxa-aldagailuaren adierazle bat [ez zaie aplikatzen ibilgailu automatikoei].
 - Ibilgailuaren gidatzearen arabera energia-kontsumoaren bistaratzailerik edo pantaila bat.
 - Gurgipen presioa monitorizatzeko sistema automatiko bat.
- Baloratuko da hauek ere edukitzea:
 - Start-Stop sistema bat CO₂ emisioak murrizteko.
 - Abiaduraren kontrol-sistema bat (*bidaia-kontrolaren* estilokoa edo antzekoa).
 - Fabrikatzaileak, besteak beste, biskositate urriko motor-olio lubrifikatzaileak, hots, 0W30 edo 5W30 klasekoak, SAEren arabera, edo baliokidea erabiltzea gomendatzea.

1.2.2. Mantentzerako irizpideak renting/leasing kontratuetan

Arestian zehaztutako irizpideei, leasing eta renting kontratuetan, ibilgailuen mantentze-lanei lotutako irizpide hauek gehitu beharko zaizkie.

Ibilgailuak mantentzeko produktuak erosteko ere erabil daitezke irizpideok, barnean egiten bada, edo kanpoko tailerrek mantentzeko zerbitzua kontratatzeko.

5. koadroa

- Pneumatikoak aldatzean, gutxienez «A» klaseko efizientzia energetikoa duten eta gutxienez pneumatikoen etiketatuari buruzko 1222/2009 (EE) Erregelamenduaren arabera zarata «txikia» duten horiek jarriko zaizkie ibilgailuei. Horren ordez, onartuko da, era berean, Nazio Batuetako Europarako Batzorde Ekonomikoaren (CEPE/NBE) 109. Erregelamenduaren arabera birkautxutatutako pneumatikoak jartzea. Eskaintzan zer mota erabiliko den zehaztuko da.
- Baloratuko da ibilgailu bakoitzarentzat proposatutako pneumatikoen bizitza baliagarria handiagoa (kilometroetan) edukitzea fabrikatzailearen bermearen arabera.

6. koadroa

- Motor-olio lubrifikatzailearen aldaketetan, ibilgailuaren fabrikatzaileak beste lubrifikatzaile batzuk erabiltzea gomendatu ezean, biskositate urriko lubrifikatzaileak erabiliko dira, hots, 0W30 edo 5W30 klasekoak, SAEn arabera, edo baliokidea.
- Hauek baloratuko dira ibilgailu bakoitzarentzat proposatutako lubrifikatzaileetarako:
 - Bizitza baliagarri handiagoa, kilometrotan adierazita.
 - Lubrifikatzaile bakoitzaren oinarritzko olio birsortuaren portzentajea.

7. koadroa

- Kontratu osoak iraun bitartean eskaintzan ibilgailu bakoitzarentzat adierazitako produktuak (pneumatikoak eta motor-olio lubrifikatzaileak) erabiltzeko konpromisoaren adierazpen sinatua erantsi beharko du enpresa lizitatzaileak, erakunde kontratugilearekin batera beste batzuk erabiltzea erabaki ezean. Beste

horiek, edonola ere, lizitazioan aurkeztutako produktuen ingurumeneko espezifikazio berdinak edo hobeak bete beharko dituzte.

2. Kontratua gauzatzea

“Kontratugilearen betebeharrak” atalean edo kontratua egikaritzeko baldintzak jasotzen dituen antzeko beste batean, baldintza hauek zehaztu beharko dira alokairu-kontratuetan (*renting edo leasing*) eta ibilgailuak mantendu eta konpontzeko kontratuetan:

8. koadroa

- Enpresa esleipendunak mantentze-lanetan sortutako isuri, emisio eta hondakinen kudeaketa zuzena bermatu behar du, gutxienez, legezko betebeharrak betez.
- Bateriei dagokienez, kontratua gauzatzean eta ordezkatzea beharrezkoa denean, kontratistak ordezkatutako bateriak eman beharko dizkio berrerabilpenarako prestatzeko baimendutako hondakin arriskutsuak kudeatzen dituen kudeatzaile bati edo edo berrerabilpenarako prestatzeko baimenduta dagoen kudeatzaile batekin hitzarmena eginda duen kudeatzaile bati.
- Enpresa esleipendunak administrazioaren ibilgailuei buruzko txosten bat aurkeztuko du urtero, hauek jasotzen dituenak:
 - Ibilgailu bakoitzaren kilometroak.
 - Aldatutako olio lubrifikatzaile litroak, olio erabiliak eman zaizkion kudeatzaile baimendua adierazita.
 - Aldatutako pneumatikoen kopurua, pneumatiko zaharrak eman zaizkion kudeatzaile baimendua adierazita.
 - Ordezkatutako baterien kopurua, agortutako bateriak eman zaizkion baimendutako kudeatzailea adieraziz.
- Txostenari erantsita, kudeatzaile baimenduen hondakinak onartzeko fitxen kopiak aurkeztu beharko dira, eta eskaintzan ezarritako eta ingurumenarentzat onenak diren produktuak erosi izana frogatzen duten fakturak .

3. Esleipenerako irizpideak

Esleipenerako irizpideetan xehetasunez zehaztu behar dira elementu baloragarri bakoitzari emango zaion haztapena eta hura ebaluatzeko formula edo parametroak.

Adibide gisa, balorazio-irizpideak aurkezten dira, formula matematikoaren bidezko balorazio automatikoen³ eta formula matematikorik gabeko balorazio automatikoen artean bereiziz:

9. koadroa

Formula matematikoaren bidezko balorazio automatikorako irizpideak

Ibilgailuen alderdi tekniko eta ingurumenekoak:

- CO₂ emisio txikienak [6raino]
- [Diesel ibilgailuen sortarako] Biodieselaren % handienaren bermea [2raino]
- [Gasolinazko ibilgailuetarako] Bioetanolaren % handienaren bermea [2raino]

Zerbitzuaren ingurumen-hobekuntzak (renting/leasing zerbitzuetan):

- Pneumatikoen iraunkortasun handiagoa [2raino]
- Lubrifikatzailearen bizitza baliagarri luzeena [1eraino]
- Oinarrizko olio birsortuaren portzentajea [1eraino]

Balorazio automatikorako beste irizpide batzuk

Ibilgailuen alderdi tekniko eta ingurumenekoak:

- Start-Stop sistemarekin [1]
- Abiadura-mugatzailearekin [1]
- Biskositate urriko olio lubrifikatzaileekin funtzionatzearen bermearekin [1]

³ Zenbait formula matematiko erabil daitezke (hirukotearen erregela sinplea, alderantziz proportzionala, desbiderapen estandarra, eta abar) eta bakoitzak eragin jakin bat izango du eskaintzen arteko bereizketan; hortaz, kasu bakoitzean merkatuaren errealitatera egokitutako formula bat ezarri beharko da eskaintzen arteko aldeak proportziorik gabe ez desitxuratzeko.

4. Eskaintza teknikoaren edukia: eskaintzen aurkezpena

Eskaintzen eta aurkeztutako dokumentazioaren ebaluazioa errazteko, orrian dokumentazioa aurkezteko modu jakin bat eskatuko da. Informazio hori lizitazio-iragarkian zehaztuko da, izan daitezkeen lizitatzaillei denboraz jakinarazteko.

10. koadroa

Eskaintzak ebaluatzeko dokumentazio hau aurkeztu beharko da eta hemen zehaztutako moduan:

1. **Eskaintako ibilgailu bakoitzarentzako berariazko baldintzen fitxa** (1. eranskina)⁴ behar bezala beteta, sinatuta eta zigilatuta. Fitxa bakoitzari gratatuta, nahitaezko espezifikazioak eta erakunde lizitatzailleak hitzemandako baloragarriak betetzearen **frogagiri** guztiak erantsiko dira.
2. **Zerbitzua emateko baldintza-fitxa** (2. eranskina)⁴ behar bezala beteta, sinatuta eta zigilatuta. Fitxa horri gratatuta, erakunde lizitatzailleak hitzemandako espezifikazio baloragarriak abalatzten dituzten **frogagiriak** erantsiko dira.

Orrian definitutako estandarren eta beste frogagiri baliokide batzuen arteko baliokidetasuna frogatzea eskaintzailearen kontura da; horretarako, baliokidetasun hori argi frogatzen duten ikerketa teknikoak aurkeztu beharko dituzte.

⁴ Ikusi kapitulu honetako “Checklist hornitzaileentzat” dokumentua, <https://www.ihobe.eus/ingurumen-irizpideak> («Ibilbailuak» atalean) webean eskura.